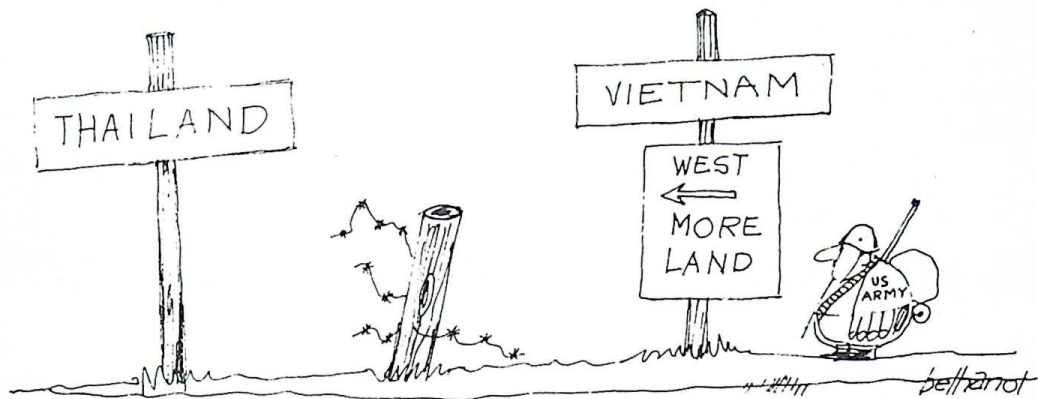

VIETNAM BULLETIN

nr 21

40 ct

eerste jaargang nr. 21 - 18 maart 1967

- INTERVIEW MET GEVANGEN
VIET-CONG STRIJDEERS
door: bernard b. fall †

ESCALATIE

VIETNAM EN HET PRESTIGE
door: howard zinn

Verschijnt om de 14 dagen

Redaktie: M. v. Dullemen

E. de Lijser

O. D. v. d. Muyzenberg

Tineke Nijenhuis

A. A. Regtien

Redaktie/administratieadres:

Vietnam Bulletin

p/a ASVA

Weesperstraat 51, Amsterdam

Gironummer 1 28 11 98, tnv Vietnam Bulletin

Abonnement f 5,- per half jaar

Los nummer f 0.40

'GEEN BEROUW, OVERZETTELIJK ! ' EEN INTERVIEW MET GEVANGEN CIETCONG STRIJDEERS

Het laatste artikel voor zijn dood van Bernard Fall (New Republic, 4-2-67)

Twee jaar geleden was Lai-Khé, Zuid-Vietnam, een rustig plaatsje, ongeveer een uur rijden van Saigon, en de plaats waar het 'Institut de Recherches du Caoutchouc du Vietnam', een proefstation, gefinancierd door de gezamenlijke Franse rubberplantages in Vietnam, gevestigd was. Het aardige dorpje van de rubberappers en de ruime villa's waarin de Franse geleerden en het administratief personeel woonden, gaven het plaatsje het aanzien van een welvarende Amerikaanse landbouwhogeschool. De oorlog veranderde dat alles. Lai-Khé ligt namelijk aan de rand van een woud, dat ligt tussen twee rivieren, die op twintig mijl afstand van Saigon samenkomen en een driehoek vormen, waarvan de punt gericht is op de hoofdstad van Zuid-Vietnam. Met een serie snelle aanvallen op de posten van het Zuidvietnamese leger aan de rand van het woud had de Vietcong tegen het einde van 1964 het hele burgerlijke en militaire apparaat van de regering in die streek in handen gekregen en had hij de stad Ben-Suc bezet, een aardig plaatsje, gelegen aan een bocht van de Saigon rivier. Herhaalde pogingen van de Vietnamezen om de streek te heroveren, mislukten (de gestreepte karassen van drie Amerikaanse M-113 pantserwagens, ten offer gevallen aan zeer nauwkeurig Vietcong vuur, liggen nog steeds aan de kant van de weg naar Ben-Suc). Zelfs een aanval van de Amerikaanse 173ste Parachutisten Brigade in 1963 leverde geen zichtbaar resultaat op. In de loop van de tijd kregen de 210 vierkante mijl bos tussen Ben-Suc en Ben-Cat de onheilspellende bijnaam 'Ijzeren Driehoek', waar, naar men vermoedde, Vietcong keurtroepen gelegerd waren en tevens het hoofdkwartier lag van MR-4, het vierde militaire district van het Bevrijdingsfront, dat de streek om Saigon beslaat. Vanuit de Ijzeren Driehoek was de Vietcong herhaaldelijk met succes doorgedrongen tot het grote vliegveld van Saigon: Tan Son Nhut. Zolang de Ijzeren Driehoek bestond, zou Saigon voortdurend bedreigd worden. Daarom werd tegen het einde van 1966 besloten de IJzeren Driehoek te vernietigen met wat de grootste geconcentreerde aanval was, die de Amerikaanse troepen sinds het begon van de oorlog hadden ondernomen. De operatie begon op 8 januari. Alles bij elkaar waren 28 bataljons - meer dan 30.000 man met hun logistieke ondersteuning - en 35 artilleriebatterijen (140 stukken veldgeschut) samengetrokken op de Driehoek. Aan Amerikaanse zijde speelden echter niet mannen, maar machines de hoofdrol.

Bommentapijten in het oerwoud

Voor de aanval zelf hadden dagenlang de ruiten van Saigon getrild door de geconcentreerde bombardementen op de driehoek door B-52 bommenwerpers. Er waren minstens 13 aanvallen uitgevoerd in acht dagen, waarbij honderden tonnen zware explosieven afgeworpen waren, met het doel het ongelofelijk uitgebreide stelsel ondergrondse tunnels en opslagplaatsen van de Vietcong onbruikbaar te maken. Dankzij de Amerikaanse technologische kennis kunnen de kartografen van de luchtmacht de bevelhebbers van het leger binnen een paar uur na de aanvallen voorzien van bijzonder gedetailleerde fotokaarten in kleur. Op deze kaarten lijken de paden, gemaakt door de bommen, op de afdrucken van een tijgerklauw op de huid van een dier - klauwafdrucken, die drie mijl lang zijn en meer dan honderd voet breed. Op de ogenblikken, dat de bommenwerpers niet boven de Driehoek waren, zorgden spervuur van de artillerie en lichte jachtbommenwerpers er voor, dat geen enkele Vietcongsoldaat kon ontsnappen uit de hel, die de Driehoek geworden was.

Maar het allernieuwste wapen, dat gebruikt werd, het wapen dat een bijzonder vreemde indruk wekte, omdat het zo on-militair en burgerlijk was, waren ongeveer 80 bulldozers, waarvan de meeste midden in de jungle neergezet waren door enorme 'Skycrane' en iets kleinere 'Chinook' helicopters. Zij hadden een eenvoudige opdracht: het oerwoud voorgoed wegvagen. Tegen de derde dag van het gevecht waren enorme gele littekens zichtbaar geworden in de begroeiing, naarmate de bulldozers de jungle plat schoven, alsof een of andere krankzinnige ambtenaar van het ministerie van ruimtelijke ordening het plotseling in zijn hoofd had gekregen Vietnam vol te bouwen met parkeerplaatsen. Al de Vietcong schuilplaatsen die er waren, stortten in onder het gewicht van de bulldozers of hun uitgangen werden versperd, want in vele gevallen trok de vijand zich liever zo ver mogelijk in zijn tunnels terug (net zoals vele burgers deden) dan dat hij zich overgaf. 'Tunnelratten', Amerikaanse soldaten, speciaal uitgezocht vanwege hun kleine gestalte en uitgerust met apparaten om gas te ontwikkelen en andere apparaten die op vlammenwerpers leken, drongen soms honderden meters in de holen door, op zoek naar wat beschreven

werd als een complete 'ondergrondse', die zich onder de hele Driehoek zou uitstrekken. Die 'ondergrondse' is echter nooit gevonden en heeft waarschijnlijk nooit bestaan. Onverstoorbaar ploegden de bulldozers verder, brede open paden banend dwars door de Driehoek. Zij werden gevolgd door tanks, uitgerust met vlammenwerpers en door groepen soldaten, die de gevelde bomen verbrandden. En niet alleen de bomen werden verbrand: elke plaats waar mensen woonden, of het nu een afgelegen hut was, die misschien door de Vietcong gebruikt werd, of een heel dorp, dat jaren bewoond was geweest door houtskoolbranders - de niet-blanke bevolking van Saigon kookt vrijwel uitsluitend op houtskool - alles ging in vlammen op. Op een dag aan het einde van de week was het volkomen windstil en de lucht was helder en zuiver, als op een lentedag in Amerika. Toen ik echter met een heli-copter bij een nieuwe eenheid in de Driehoek aankwam, werd de lucht rondom als het ware gestut door kaarsrechte zwarte rookzuilen: een gevolg van het toepassen van de tactiek van de verschroei-de aarde langs de rand van de driehoek. Van de stad Ben-Suc steeg één van die rookzuilen op. Ben-Suc was binnen twee minuten ingenomen door twee bataljonsinfanterie, gevolgd door Vietnamese troepen. Helicopters, uitgerust met luidsprekers, maanden de bevolking stil te blijven staan, want: 'Ieder die wegrent, zal als een lid van de Vietcong beschouwd worden.' De 3500 vrouwen, kinderen en oude mannen (er was geen enkele man tussen de leeftijd van 18 en 50 jaar) bleven stokstijf staan, terwijl een landingsvaartuig van de Zuidvietnamese marine het strand op kwam. De bevolking werd in het landingsvaartuig geladen voor een tocht van tien mijl, stroomafwaarts, naar een tijdelijk vluchtelingenkamp in Phu-Cuong. Ze verzetten zich niet, menend, dat ze slechts tijdelijk weggebracht zouden worden, totdat de operatie afgelopen was. Maar de operatie 'Cedar Falls' (zoals de codenaam luidde) was, volgens een voorlichtingsofficier, 'een operatie, die anders is dan andere' - er zou geen terugkeer mogelijk zijn, omdat Ben-Suc in brand gestoken en vervolgens door bulldozers met de grond gelijk gemaakt zou worden, net zoals het bos en een deel van de rubberplantage. Er steeg een gejammer op onder de vrouwen, die smeekten terug te mogen gaan om hun weinige kostbaarheden op te graven. Net als in Europa tijdens de Dertigjarige Oorlog, hebben de boeren al lang hun toevlucht genomen tot het begraven van hun geld en kostbaarheden in aarden potten, om te voorkomen, dat ze gestolen worden door regeringstroepen, of door de Vietcong als belasting opgeëist worden. Dit verzoek werd toegestaan en de Amerikanen troffen zelfs maatregelen, dat ze hun kostbaarste, verplaatsbare bezittingen, hun buffels en wagens, mee konden nemen. 'Let er verdraaid goed op, dat de buffels bij de dorpsbewoners blijven en niet op de markt terecht komen, hoorde ik de ijverige majoor, die belast was met de evacuatie zeggen tegen één van zijn ondergeschikten, die met de landingsboot meeging.

Naarmate er meer brandende huizen instortten en de bulldozers systematisch de nog overeind staande muren omverhaalden, leek een volkomen nieuwe stad tevoorschijn te komen uit de overblijfselen van het dorp. Er was een compleet stelsel tunnels, loopgraven en met stenen beklede bunkers onder Ben-Suc en onder ieder huis was een enorme rijstbewaarplaats, zorgvuldig bekleed met rieten matten, gemaakt. In die bergplaatsen lagen honderden tonnen rijst opgeslagen (de totale 'vangst' in de Driehoek was 3170 ton), veel meer dan Ben-Suc had kunnen opleveren of ooit had kunnen oversparen van vorige oogsten. 'Ben-Suc', zei de majoor, 'was een belangrijke doorgangplaats van voorraden voor zone C en waarschijnlijk ook voor het centrale hoofdkwartier van de Vietcong. Het spul werd waarschijnlijk met motorsampans hierheen gebracht, de bevolking bracht het dan verder met buffelwagens en dan ging het onder gewapend geleide het oerwoud in.' 'Neem nou die rijst eens,' zei hij, terwijl hij een handjevol dat hij in zijn borstzak had, tevoorschijn haalde, 'dat zijn minstens twintig soorten uit heel Zuid-Vietnam en waarschijnlijk is er ook rijst bij uit de VS. Ik heb een monster naar de Inlichtingendienst gestuurd. Die lui zullen er wel achter komen, waar het vandaan komt.' Hij keek met genegenheid om naar het rokende Ben-Suc, terwijl hij de rijst in zijn hand hield.

'Wil je wel geloven, dat we tegen de vrouwen gezegd hebben, dat ze alle rijst mee mochten nemen, als ze vertelden waar de bergplaatsen waren? Niet één van hen heeft een mond open gedaan. Dat noem ik nog eens loyaliteit'.

Onder het spreken liet hij de gouden korrels op de grond vallen, hield daar plotseling mee op en stopte de rijst weer in zijn zak. Ik veegde een handje rijst bij elkaar van de smeulende hoop aan de rechterkant en stopte het in mijn zak. Dat kleine beetje van Ben-Suc zou tenminste voortbestaan. Later zou wat er nog van Ben-Suc over was door bommenwerpers gebombardeerd worden om de ondergrondse bergplaatsen, die eventueel nog niet gevonden waren te vernietigen. 's Avonds werden in de kantinetent de resultaten van die dag opgeteld toen de officieren van nabij gelegerde eenheden bijeenkwamen voor nieuwe orders en voor een haastige maaltijd. Er waren meer dan 400 doden (zoveel lichamen waren tenminste gevonden), 62 gevangenen, 18 machinegeweren (waaronder drie fonkelnieuwe Amerikaanse M-60's), meer dan 200 handwapens

(aan het eind van de operatie zouden dat er bijna 400 zijn, en 508 vijanden gesneuveld en 6000 burgers geëvacueerd) en vele verwoeste tunnels.

Een compleet jungle-ziekenhuis met twee verdiepingen onder en één verdieping boven de grond was veroverd. 'Je had die uitrusting moeten zien', zei de G-2, 'sommige van die spullen waren goed genoeg om in ons ziekenhuis gebruikt te worden. Kisten vol met Westduitse chirurgische scharen, die 45 dollar per stuk kosten; Franse antibiotica.'

Volgens een order van generaal Westmoreland van 20 september 1966 mogen, in overeenstemming met de Conventie van Genève van 1949, 'veroverde of verlaten medische voorraden of posten niet opzettelijk vernield worden'. Ik kreeg echter te horen wat er met het veldhospitaal gebeurd was. 'We haalden eerst de hele uitrusting er uit', vertelde een ooggetuige, 'wat overbleef, was een verlaten bunker en een tunnelstelsel. Die hebben we, net als alle andere, verwoest.' Hetzelfde gebeurde met een kleine verbandpost van de Vietcong.

Een cameraploeg van de NBC was getuige van het verminken van een dode vijandelijke soldaat en legde dit op de film vast. De leiding in New York, die zich de moeilijkheden herinnerde, die vorig jaar waren ontstaan, toen een ondernemende cameraman van de CBS het met aanstekers in brand steken van een dorp had gefilmd, besloot de film niet uit te zenden. Daartegenover staat het feit dat een verslaggever van een krant uit Texas diezelfde dag door een sluipschutter van de Vietcong verwond werd toen hij meevloog met een heliocopter van de medische dienst, waarop de rode kruizen duidelijk zichtbaar waren.

Als in het groen geklede Arabieren

'Je moet ze zien', zei de stoere commandant van het krijgsgevangenenkamp, 'geen berouw, onverzettelijk. Het enige wat ze spijt, is dat ze levend gevangen genomen zijn.' Hij doelde op professor Vinh Long en Tran Van Tan, leraar bij het middelbaar onderwijs, die beiden in de Driehoek gevangen genomen waren en van de kaderleden die totdusver in Amerikaanse handen gevallen zijn, waarschijnlijk de hoogsten in rang zijn. Allebei zijn ze in het Zuiden geboren, Vinh Long in Danang, Tan in de provincie waarin de IJzeren Driehoek ligt. Beiden waren naar het Noorden gegaan, toen het land in 1954 in tweeën gedeeld werd, en allebei hadden ze verder gestudeerd. Long had in 1963 zijn academische graad in natuurkunde en wiskunde gehaald, Tan kreeg in 1962 een graad in onderwijs. Beiden waren ze een goede vangst geweest, omdat ze betrokken waren bij het onderwijs in MR-4. (om veiligheidsredenen hebben we de echte namen van de door Fall ondervraagde gevangenen vervangen door verzonden namen. Red.)

Het krijgsgevangenenkamp van de Eerste Divisie werd gevormd door een kleine open plek in het bos rubberbomen, omgeven door een prikkeldraadversperring, waarbinnen twee tenten waren opgezet. Binnen de afgezette ruimte was een kleine ruimte afgescheiden waarin drie gevangen genomen vrouwen waren gehuisvest.

Het kan in januari verschrikkelijk koud zijn in Vietnam. We rilden dan ook van kou in onze oerwouduniformen, vooral na een nacht geslapen te hebben, gerold in de voering van een poncho. De gevangenen lagen op gewone legerkribben en hadden elk drie wollen dekens gekregen. Verder scheen ieder zijn deel van de rantsoenen gehad te hebben. Beleefd rechtopzittend op hun kribben, toen wij naderbij kwamen, zagen zij er, met hun dekens zo om zich heen geslagen, uit als in het groen geklede Arabieren. Zij hadden intelligente, ascetische gezichten, met branden ogen, die geen spoor van vrees toonden, - alleen maar nieuwsgierigheid naar wat er nu zou gaan gebeuren. Ik ging eerst bij Vinh Long zitten, geflankeerd door een Vietnamese sergeant die als tolk fungeerde en een Amerikaanse kapitein. De kapitein was behoorlijk verkouden, hij niesde en zocht in zijn zakken naar een zakdoek, die er niet was. De Vietnamese gevangene pakte het doosje, waarin zijn rantsoen zat, zocht er even in, vond het rolletje toiletpapier, dat er in zit en bood dit de kapitein aan.

'We zullen in elk geval winnen.'

Long zei dat hij geen Frans sprak, maar hij sprak wel Russisch. Ik legde hem in het Russisch uit, dat ik een professor was en geen militair. Ik zei hem ook, dat ik niet geïnteresseerd was in militaire informatie en ik verontschuldigde mij voor mijn slechte Vietnamees evenals voor het feit, dat ik van een tolk gebruik moest maken. 'Dat is in orde,' zei hij, nu duidelijk op zijn gemak. Wie had hem opdracht gegeven, naar het Zuiden terug te gaan?

'De partij. Maar ik zou in ieder geval terug zijn gegaan, omdat ik dat graag wilde. Ik was gelukkig. Ik bezocht Hanoi voordat ik wegging.'

Hij was in december 1963 uit het Noorden vertrokken naar de streek rond Duong Minh Chau - de streek waar het hoofdkwartier van het Bevrijdingsfront gevestigd is.

Voor zijn vertrek uit het Noorden, waar hij gelegerd was geweest bij de 338ste Divisie in Xuan-Mai (hij gaf geen inlichtingen over de eenheden die nog niet bekend waren uit de papieren die tegelijk met hem gevonden waren) was hij voorgelicht over het verloop van de oorlog hier. 'We kregen een nauwkeurig overzicht van wat er in Zuid-Vietnam gebeurt en men vertelde ons dat de overwinning gemakkelijk zou zijn. Natuurlijk is het niet zo gemakkelijk nu die Amerikanen hier zijn.' Hij nam een sigaret uit zijn rantsoen, deelde de overige uit en keek mij toen recht aan.

'Maar we zullen in ieder geval winnen. Elk land in de wereld helpt ons. Neem die Amerikaan, Morrison, die zelfmoord pleegde, omdat hij het niet eens was met de Amerikaanse politiek,' Dat is waar, zei ik. Maar wat te denken van de andere 200 miljoen Amerikanen die geen zelfmoord plegen? 'De strijdkrachten van het Bevrijdingsfront zullen in ieder geval winnen, omdat het hele Vietnamese volk ons helpt. Deze oorlog kan alleen maar door de Vietnamezen onderling opgelost worden. De Amerikanen en hun bondgenoten moeten er uit.'

Maar hij had de Amerikanen nu gezien. Als hij de toestand realistisch bekeek, dacht hij dan, dat ze er uit gegooid konden worden?

'Er worden een heleboel Amerikaanse soldaten gedood in gevechten. Kijk maar naar Chulai, Pleiku, Tayninh. We kunnen het klaarspelen.'

Voor de Vietcong zijn deze veldslagen waarvan wij zeggen, dat wij ze gewonnen hebben (Chulai) of dat we slechts lichte verliezen hebben geleden (Pleiku), grote overwinningen. Ik zei dat ik vreesde, dat hij de Amerikanen met de Fransen verwarde. De Amerikanen zijn zeker tienmaal zo sterk als de Fransen indertijd waren.

'Ik weet dat de Fransen zwakker waren dan de VS nu zijn, maar toch zullen we winnen, omdat we vechten voor een goede zaak. Denken de Amerikanen, dat ze dit soort oorlog 30, 40 jaar kunnen volhouden? Zoveel tijd zal het zeker kosten.'

Het is bekend, dat de leden van het Front zelfkritiek beoefenen. Als hij zijn activiteiten van het vorige jaar kritisch zou beschouwen, zou hij dan gewild hebben, dat hij bepaalde dingen anders had gedaan? Een ogenblik boog hij het hoofd. Toen kwam kort zijn trotse antwoord: 'Ik zou niets willen veranderen'.

En wat was hij van plan te gaan doen wanneer de oorlog geëindigd was?

'Als ik hier als vrij man vandaan kom, zal ik opnieuw voor het Bevrijdingsfront gaan werken.' 'Ik heb het je wel gezegd', zei de kapitein, 'geen berouw. Onverzettelijk.'

Tan was minder gespannen dan Vinh Long; misschien wel omdat we van een Vietnamese tolk overgegaan waren op een Amerikaanse soldaat (een van de bijkomstige voordelen van deze hele ellende is, dat het Amerikaanse leger meer specialisten op het gebied van de Vietnamese taal krijgt dan alle universiteiten in de hele wereld tezamen; en dat is geen grapje). Tan had behalve voor onderwijs ook een universitaire opleiding gehad in anatomie en fysiologie, en hij was inspecteur geweest van het onderwijs, dat door de Vietcong in de militaire zone gegeven werd. Hoewel hij sinds 1950 in de Viet Minh tegen de Fransen had gevochten, was hij pas in 1966 lid geworden van de communistische partij in Zuid-Vietnam en net als Vinh Long was hij er zeker van, dat zijn partij aan de winnende hand was.

'Het is logisch, dat wij hulp krijgen van Noord-Vietnam. We zijn tenslotte allemaal Vietnamezen, nietwaar? Net zoals de regering in Saigon hulp krijgt van Amerika, krijgt het Bevrijdingsfront hulp van de socialistische landen.'

Tan pauzeerde even en zei toen met zeer veel nadruk: 'En die hulp zal nooit ophouden te komen. Nooit. Zelfs als ze niet meer hulp zouden geven dan nu, winnen we.'

Hoe dacht hij, dat de mensen in de beweging tegenover hem, een intellectueel, stonden, vroeg ik hem. Werd hij niet met achterdocht behandeld?

'Oh, intellectuelen worden een beetje gewantrouwd, maar dat is heel begrijpelijk. Als intellectuelen zijn we natuurlijk gescheiden van de massa en in het bijzonder van de arbeidersklasse.' 'Wij Zuidelijke kaders worden niet ten achter gesteld bij de kaders uit het Noorden, hoewel het is voorgekomen, dat sommige 'hergegroepeerden' (mensen uit het Zuiden, die in 1954 naar het Noorden gingen en later teruggezonden werden. B. F.) uit heimwee deserteerden, toen ze weer in het Zuiden waren. Maar dat heeft geen enkele invloed op onze status.'

Maar hoe kon hij, terwijl hij bekend was met het dialectisch materialisme, de Amerikaanse macht zo makkelijk afdoen bij zijn verwachting van de uitslag van de oorlog? Dat was voor hem geen enkel probleem: 'Het Front vecht nu eenmaal een rechtvaardige oorlog, als de echte vertegenwoordiger van het Zuidvietnamese volk. Omdat dit een rechtvaardige oorlog is, zullen we winnen.' Maar andere 'rechtvaardige oorlogen' zijn op andere plaatsen verloren ...

'Indonesië?', merkte hij behulpzaam op.

Nee, zei ik, Griekenland, Malakka en de Philippijnen bijvoorbeeld. Als intellectueel kon hij deze nederlagen toch zomaar niet buiten beschouwing laten, tenzij hij van mening was, dat dit geen 'rechtvaardige oorlogen' waren.

'Helemaal niet. Zeker, het waren rechtvaardige oorlogen en de bevolking werd verslagen, maar dat was slechts tijdelijk. De wil om verder te vechten, bleef in hun hart leven en ze zullen zeker opnieuw in opstand komen. Hier zal er echter niet eens een tijdelijke nederlaag zijn. De partij is al 36 jaar actief in Zuid-Vietnam en daarom is het nu onmogelijk deze organisatie te verslaan.'

'Hier zullen de guerilla's steeds sterker worden met de hulp van de socialistische landen.' Goed, maar was de ruzie tussen Rusland en China niet een nadelige factor bij deze hulp? Nu ging hij voor het eerst in de verdediging.

'Deze strijd voor een grotere eenheid onder de socialisten doet niet meer afbreuk aan de inspanning van het socialistische kamp in Vietnam dan het Frans-Amerikaanse geschil aan de betrekkingen van de Westerse machten.'

'Kom kom,' zei ik, 'als je de Pravda leest en de Peking Review en je leest dan de ongelooflijk felle beschuldigingen die Moskou en Peking elkaar naar het hoofd slingeren, dan wilt u dit toch niet beschrijven als een 'strijd voor grotere eenheid'.'

'Laten we hier niet verder op ingaan. We winnen in ieder geval.'

Zelfs als Zuid-Vietnam daarbij geheel verwoest zou worden door Amerikaanse artillerie en Amerikaanse bommenwerpers? Hij had gezien wat er hier gebeurd was. Hetzelfde gebeurt in het hele land. Er kwam een treurige blik in zijn ogen, toen hij zich deze consequentie realiseerde: 'Als Zuid-Vietnam te gronde gaat, hebben we niets meer om voor te leven. We zouden liever dood zijn dan als slaven te moeten leven. Heeft u ooit mensen gezien, die als slaaf zouden willen leven?'

Nee, ik had nog nooit mensen gezien, die dat wilden, maar ik had vele gevallen gezien waarin mensen wel moesten, omdat ze geen andere keus hadden. En ik haalde voor zijn deel van de wereld het voorbeeld van de opstand in Boedapest aan en in ons deel de operatie in de Dominicaanse Republiek.

'Dat zijn kleinigheden', antwoordde hij. En wat beschouwde hij als de oorzaak van het uitbreken van de oorlog, vroeg ik hem.

'Ah, de Amerikanen zijn sluw en geslepen', zei Tan, waarop de aanwezige Amerikanen in lachen uitbarstten. De tolk vertelde Tan, dat de Amerikanen zichzelf nooit zien als sluwe en geslepen mensen. Hij knikte peinzend, alsof dit een belangrijke onthulling was.

'Weet u, ze glimlachen nooit', zei de kapitein tegen me. Ik zei hem, dat hun positie en wat hen nog te wachten stond - overdracht aan de allesbehalve zachtzinnige Zuidvietnamezen - in aanmerking genomen, ik in hun plaats ook niet zou glimlachen.

'De Amerikanen', vervolgde Tan, 'namen de militaire planning over van de regering in Saigon. Hun economische experts dwongen de Zuid-Vietnamezen voor hen te werken en Diem vervolgde iedereen. Hij zou ons allemaal gedood hebben en daarom zijn we in opstand gekomen.' Tan, die een ogenblik had gezwegen, keek op en vroeg de tolk of hij mij nu een paar vragen mocht stellen, aangezien ik immers een professor was. Natuurlijk mocht hij dat.

'Weet u of we als gevangenen in overeenstemming met de Conventie van Genève behandeld zullen worden?'

Klaarblijkelijk was in Vietcong-kringen iets bekend geworden over hoe slecht de meeste gevangenen aan deze kant nog steeds behandeld worden - ondanks alle beloften om daar verbetering in te brengen - omdat de Amerikanen niet graag tussenbeide kwamen, als de gevangenen eenmaal waren overgedragen. Het enige wat ik, zonder overtuiging, kon zeggen, was dat hij op dit ogenblik behandeld werd volgens de Conventie van Genève.

'Keuren de Amerikaanse families het goed, dat hun soldaten hier onschuldige mensen doden?' De meesten van hen wisten niet, dat hier onschuldige mensen werden gedood, zei ik. Wat de soldaten betreft, die voerden alleen maar orders uit, net zoals hij.

'Ja, maar ik ben hier als Vietnamees in mijn eigen land. Waarom zitten die Amerikanen over de hele wereld, in Griekenland, in Laos?'

Ze hielpen daar hun bondgenoten, net zoals hij van de socialistische landen verwachtte, dat ze hem hielpen. Maar de hulp van de socialisten was 'politieke' hulp, wierp hij tegen. Hierop antwoordde ik, dat de Chinese wapens, die we gisteren hadden buitgemaakt, mij niet erg 'politiek' leken. Een glimlach, die snel over zijn gezicht trok, bewees, dat die slag aan mij was.

'Op dat punt heeft u misschien wel gelijk, maar tenslotte zijn de Amerikanen de agressors.'

'Overwinning door verdwijning'

Waarom maakten de Noord-Vietnamezen zoveel moeilijkheden over onderhandelingen?, vroeg ik. Zijn mening was op dit punt linkser (of rechtser?) dan de officiële mening van het Front of Noord-Vietnam. Net als ambassadeur Cabot Lodge, die van mening is, dat onderhandelingen zinloos zijn, als een 'overwinning door verdwijning' bereikt kan worden - een standpunt, dat hij sinds september 1965 herhaaldelijk naar voren heeft gebracht - meende Tan, dat er weinig was om over te onderhandelen, aangezien zijn partij aan de winnende hand was en Vietnam 'één land' is. In tegenstelling tot de standpunten van het Front en van Hanoi meende hij, dat de hereniging snel een feit zou zijn, als de Amerikanen vertrokken zouden zijn. Hij geloofde eigenlijk niet, dat een verdeeld Vietnam zou 'werken'. Ik vertelde hem, dat zowel Duitsland als Korea een min of meer permanente deling hadden aanvaard terwille van de wereldvrede.

'Zij kunnen dat misschien verdragen. Maar wij zijn opgestaan en we hebben gevochten voor onze onafhankelijkheid. Wij willen niet verdeeld blijven.'

Toen ik hem vroeg, wat hij anders gedaan zou hebben, zei Tan, dat hij vorig jaar onderhandeld zou hebben, vóór de massale komst van Amerikaanse troepen en hij kwam met een kleine onthulling, die een feit bevestigde waarover de specialisten van onze inlichtingendienst zich al enige tijd het hoofd hadden gebroken:

'Weet u, dit is niet langer de 'speciale oorlog', waar generaal Taylor over sprak, maar een nieuw soort oorlog (hier werd de tolk geconfronteerd met een van die partijneologismen, die niet met één woord te vertalen zijn) waarin troepen te velde het belangrijkste worden.'

'De beslissing dat het karakter van de oorlog veranderd was, werd vorig jaar hier in het Zuiden genomen door de Revolutionaire Volks (= Zuidvietnamese communistische) partij of door het Centrale Comité van het Bevrijdingsfront. Maar toen ik gevangen genomen werd, wist ik waartoe deze beslissing heeft geleid.'

Voorzover ik weet, was het gevolg van die beslissing, dat de grote eenheden op min of meer veilige bases in reserve gehouden worden, terwijl kleine vooruitgeschoven eenheden zware verliezen toebrengen aan de geallieerden. Hoe goed deze tactiek werkt, bleek deze week toen Amerika de grootste verliezen van de oorlog leed (1200 in één week), het resultaat van tientallen kleine aanvallen.

Maar Tan wist, dat hij de juiste weg volgde. Toen ik opstond om weg te gaan, zei hij ernstig: 'We vechten hier niet om een wapenstilstand en een langdurige verdeling te bereiken. De Amerikanen hebben hun troepen hierheen gestuurd. Zij moeten beslissen of ze weg gaan. Niemand kan die beslissing voor hen nemen.'

Toen ik naar buiten liep, nadat hij plechtig de handen had geschud van de kapitein, de tolk en mij, zei Tan heel vlug nog iets.

'Hij vraagt u of u het Amerikaanse volk en Lord Russel wilt bedanken voor wat ze doen.'

In het hoofdkwartier kwamen de rapporten nog steeds binnendruppelen. Ben-Suc was nu helemaal geëvacueerd. Een kudde van 61 onwillige buffels, die voor volwassen Amerikanen onhandelbaar waren, - het schijnt inderdaad waar te zijn, dat buffels de geur van blanken slecht kunnen verdragen - had het nodig gemaakt, dat 10 Vietnamese buffeljongens, tussen de 6 en 10 jaar, per vliegtuig teruggebracht moesten worden. Zij dreven de buffels zonder veel moeite bij elkaar. Het dorp lag nu helemaal plat te wachten op de laatste bomaanval.

Staande in zijn tent bestudeerde de brigadecommandant de details van de terugtocht, want na al het bloed, hier vergoten en het kruit hier verschoten, zou de Driehoek niet bezet blijven.

'Wij hebben eenvoudig de troepen niet en de Arvins (ARVN, het Zuidvietnamese leger) willen gewoon niet.'

'Met andere woorden,' zei ik, 'de Vietcong komt gewoon meteen terug.'

'Zeker', zei de generaal, 'maar hun schuilgangen zijn ingestort, er zijn enorme open 'straten' in het oerwoud en we hebben tenminste overal landingsplaatsen voor helicopters. De volgende keer is het veel makkelijker om terug te komen.'

Toen ik de commandopost uitliep, viel mijn oog op een witgekalkte kleine obelisk, die aan de ingang van Lai-Khé staat. Het is een monument voor de doden van de Marokkaanse, Cambodjaanse, Algerijnse en Tunesische troepen die, in dienst van de Fransen, tussen 1946 en 1954 hun leven hadden gegeven in de IJzeren Driehoek.

ESKALATIE

Het is duidelijk dat Amerika zijn oorlogsinspanningen in Vietnam uitgebreid heeft, terwijl zijn hoge funktionarissen doorgaan met de nadruk te leggen op de beperktheid van de doelstellingen en de ernst van de wens van Amerika te onderhandelen en de wens naar vrede.

Het is een bekende geschiedenis. De gebeurtenissen van de afgelopen week vertonen een opvallende overeenkomst met de belangrijke eskalatie van twee jaar geleden, op één uitzondering na: de aanval van de guerilla's op de Amerikaanse luchtmachtbasis Danang kwam deze keer ná de eerste twee Amerikaanse stappen ter uitbreiding van de oorlog, en kon dus niet gebruikt worden als ekskuus voor 'vergelding' tegen Noord-Vietnam, zoals wel het geval was bij de Vietcong-aanval op Pleiku in februari 1965.

Twee jaar geleden zeiden president Johnson en andere regeringsleiders dat de aanval op Pleiku een uitdaging was aan het streven en verlangen van Amerika, 'waarop wij wel gedwongen waren te reageren'. Daarom gaven zij voor de eerste keer opdracht Noord-Vietnam te bombarderen. Maar ze hielden zeer nadrukkelijk vol dat de aktie zuiver als vergelding was bedoeld en dat Amerika de oorlog niet wilde uitbreiden.

Binnen twee weken werd de rol van de Amerikaanse troepen in Vietnam officieel gewijzigd van 'adviseurs' in combattanten. Nog een week later werd onthuld dat de Amerikaanse politiek voortaan zou toestaan dat Noord-Vietnam werd gebombardeerd, ook als er geen provokaties zoals bij Pleiku plaats hadden gevonden. De kloof tussen politiek en daadwerkelijke oorlogvoering was een feit geworden.

Vorige week, tijdens een buitengewone persconferentie die gehouden werd om geschilpunten met minister Rusk ten aanzien van de bombardementspolitiek te ontkennen, sprak de minister van defensie McNamara de bekende woorden: 'We hebben op het ogenblik een zeer beperkt doel in Zuidoost-Azië - zeer, zeer beperkt'. Dit betekent, zei hij 'dat we stappen zullen ondernemen om uitbreiding van de oorlog te voorkomen' en dit was 'de grondslag van onze bombardementspolitiek'.

Op de dag dat hij sprak, nam de Amerikaanse artillerie voor de eerste keer doelen in Vietnam onder vuur. Een woordvoerder zei, dat de beschieting 'geen uitbreiding van de oorlog' betekende. Twee dagen later begonnen Amerikaanse oorlogsschepen met het beschieten van Noord-Vietnamese spoorwegemplacements, munitiedepots en andere doelen.

Maandag kondigde het Amerikaanse kommando aan dat er mijnen gelegd werden in Noord-Vietnamese rivieren om de infiltratie van sampans en jonken naar het Zuiden tegen te gaan. Washington verklaarde dat noch de beschietingen door de vloot, noch het leggen van mijnen een eskalatie van de oorlog betekende, hoewel president Johnson op een persconferentie toegaf dat 'deze aktie vergeleken bij wat de laatste paar weken is gebeurd zeker verstrekkender is.' Dit is onderdaad zo.

De eskalatie komt op het moment dat premier Wilson van Engeland heeft verklaard dat Rusland samen met zijn regering een basis voor vredesonderhandelingen tracht te vinden; en ook op het moment dat ambassadeur Goldberg Azië verzekert dat Amerika boven alles 'onvoorwaardelijke onderhandelingen' wenst. Het belangrijkste is misschien, dat deze eskalatie komt op het ogenblik dat een uit vooraanstaande personen bestaande Noord-Vietnamese delegatie in Birma is aangekomen, waar Secretaris-Generaal van de V.N.U. Thant zijn vakantie doorbrengt.

Misschien zou geen van deze pogingen tot resultaten hebben geleid, maar de tragedie is dat de eskalatie bijna zeker zal voorkómen dat de wereld uitvindt of de mogelijkheid bestaat een einde te maken aan de strijd, de vernietiging en de dood.

(Redactioneel commentaar, New York Times, 1-3-67)

OVERZICHT VAN DE BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN

van 24 februari tot 10 maart 1967

24 februari - Volgens een militair communiqué, uitgegeven te Saigon, zijn de V.S. sinds 22 februari begonnen om vanuit Zuid-Vietnam de gedemilitariseerde zone en Noord-Vietnam met zwaar geschut te beschieten, (dat een bereik heeft van 30 km.) De twee grote elektriciteitscentrales, die resp. Hanoi en Haiphong van stroom voorzien, zijn gebombardeerd.

- 26 februari - De schepen van de 7e vloot, die tot nu toe slechts de Noordvietnamese kust bombardeerden, mogen nu ook het binnenland beschieten. Tussen Thanh-Hoa (130 km ten zuiden van Hanoi en de 17e parallel is het gebied tot 'vrije bombardementszone' verklaard.
- 27 februari - De Amerikanen zijn begonnen mijnen te leggen in de waterwegen van Noord-Vietnam. Washington gelooft niet meer in een oplossing door vreedzaam overleg, hebben 'functionarissen' in de Amerikaanse hoofdstad verklaard. De tactiek van verschroeiende aarde zal op grotere schaal in Zuid-Vietnam toegepast worden. Johnson verklaart op een persconferentie dat de 'verder reikende acties tegen Noord-Vietnam geen escalaties' zijn, maar dienen om 'infiltraties tegen te gaan'. Het bevrijdingsfront heeft met raketten de basis Danang aangevallen.
- 28 februari - Gedurende de operatie 'Junction City' (zie 23/2) hebben de Amerikanen in een gevecht 'zware' verliezen geleden. Drie vrijheidsstrijders zijn gedood. Sommige senatoren willen dat Amerika Noord-Vietnam de oorlog verklaart.
- 1 maart - Amerikaanse artilleriestellingen, die nu vrijelijk op Noord-Vietnam vuren, zijn met mortieren door het bevrijdingsfront aangevallen. De Amerikaanse Senaat staat \$ 4,5 miljard extra toe voor de oorlog in Vietnam. De kruiser 'Canberra' van de 7e vloot is door Noordvietnamese vuur getroffen.
- 2 maart - Robert Kennedy bepleit in een vredesplan stopzetting der bombardementen, dan binnen een week onderhandelingen, internationale controle op uitbreiding (langs grenzen en havens) en geleidelijke terugtrekking der troepen. Washington verwierpt dit plan onmiddellijk. In Saigon is bekend gemaakt dat beide zijden recordverliezen hebben geleden in de week van 18-25 februari: de Amerikanen en bondgenoten 470 man, de tegenpartij 2332 man.
- 3 maart - Nabij de grens van Laos is het dorp Lang Vei volledig platgebombardeed door 'twee ongeïdentificeerde' vliegtuigen. Er zijn 105 doden en 175 gewonden. In Rangoon is bekend gemaakt, dat Oe Thant vertegenwoordigers van de Noordvietnamese regering heeft ontmoet.
- 4 maart - Het bombardement op Long Vei blijkt een 'vergissing' van de USAF te zijn: (de bedoeling was een 'object' in Laos.)
- 6 maart - Cabot Lodge, ambassadeur in Zuid-Vietnam, wenst van zijn functie ontheven te worden. 'Camp Carrol', van waaruit Noord-Vietnam beschoten wordt, is twee maal aangevallen door het bevrijdingsfront. Tengevolge van de operatie 'Junction City' zijn meer dan duizend Vietnamezen naar Cambodja gevlucht.
- 7 maart - Fanfani heeft in het Italiaanse parlement verklaard dat hij weer bezig is met vredesinitiatieven in de kwestie-Vietnam.
- 8 maart - Nieuw-Zeeland zal zijn strijdmacht in Vietnam uitbreiden tot 350 man. In Camranh, vlak bij de grote, door Amerikanen aangelegde oorlogshaven, is de pest uitgebroken.
- 9 maart - Ook de week, eindigend op 4 maart, heeft weer een record aantal verliezen te zien gegeven: 1617 Amerikanen zijn buiten gevecht gesteld, waarvan 232 gedood. Van de verzetsstrijders zijn er 1736 gedood, en 1168 hebben zich overgegeven.

(Le Monde-NRC-Utrechts Nieuwsblad)

VIETNAM EN HET PRESTIGE

door Howard Zinn, docent in politiek en burgerrechten aan de Universiteit van Boston.
(The Nation, 6-2-67)

Senator Hickenlooper van Iowa ondervroeg George Kennan tijdens de hearings van de Senaatscommissie voor Buitenlandse Betrekkingen begin 1966:

Hickenlooper: Er zijn op het ogenblik problemen die ons en anderen aangaan . . . : Hoe trekken wij ons zonder enorm verlies van aanzien en positie terug uit verschillende delen van de wereld.
Kennan: Senator, ik denk er net zo over. U stelt het kernprobleem waar we over moeten nadenken; het komt me voor, zoals ik hier al heb gezegd, dat een overhaast, plotseling en eenzijdig terugtrekken onder de huidige omstandigheden niet gerechtvaardigd is.

Een ogenblik later:

Hickenlooper: Denkt u dat het tamelijk snel terugtrekken van de Amerikaanse troepen uit Zuid-Vietnam en het stoppen van onze activiteiten in dat land effectief gebruikt kunnen worden als propagandamiddelen in Afrika, in de opkomende landen daar ?

Kennan: Senator, het zou een geweldige sensatie zijn, maar ik durf te stellen, dat we het ten slotte zouden overleven. De zaken gaan verschrikkelijk snel in de internationale politiek en de herinnering van de mensen is kort.

Kennans verklaring over de kwestie van het terugtrekken is belangrijk, omdat deze karakteristiek is voor een groot deel van de invloedrijke meningen die kortweg stellen dat we niet moeten terugtrekken, maar daarvoor geen overtuigende redenen kunnen geven.

In 'Triumph or Tragedy' argumenteert Richard Goodwin dat terugtrekken 'het vertrouwen van alle Aziatische landen en van vele andere landen zou ondermijnen wat betreft de bereidheid en het vermogen van de Verenigde Staten hen te beschermen tegen een aanval.'

Maar het lijkt er op, dat de meeste Aziatische en 'vele andere landen' totaal met Goodwin van mening verschillen; zij zouden ons graag Vietnam zien verlaten. En men kan duidelijk inzien waarom: wij 'beschermen' Vietnam door de bevolking te doden en het land te vernietigen.

Welk ander land wenst zo'n bescherming ?

Tegen het eind van zijn boek doet Goodwin een vreemde uitspraak. Hij zegt: 'In het Zuiden hebben wij geen andere keus dan de oorlog voort te zetten. Wij worden aangevallen en terugtrekken is onmogelijk en onverstandig.'

Maar worden we niet juist 'aangevallen' omdat we dáár zijn, en is het niet juist, dat als we ons terugtrekken we ook niet langer aangevallen zullen worden ? (.....)

Prestigewinst of -verlies ?

Het blijkt dat een aanzienlijk aantal hoge funktionarissen er mee instemt dat de Ver. Staten zich nooit hadden moeten inlaten met een militaire interventie in Vietnam. Maar nu we dit toch gedaan hebben, voelen ze dat dit een 'prestigekwestie' met zich meebrengt.

We hebben hier te doen met een vreemd soort logica: het was onjuist van de VS om zich in deze zaak te mengen, omdat Vietnam eenvoudig niet 'essentieel' is voor de Amerikaanse veiligheid, maar dat we niet moeten terugkeren op onze schreden, hoewel deze zowel fout als kostbaar zijn, nu ons 'prestige' op het spel staat.

Geen van de leden van de Senaatscommissie voor Buitenlandse Betrekkingen zouden terugtrekken verdedigen, zelfs diegenen niet, die zo kritisch staan tegenover de politiek van de VS als Fulbright, Morse, Church, Gore en Clark.

De 'serieuze politieke binding' aan generaal Ky kan nauwelijks méér serieus genomen worden dan de binding van de natie aan de Akkoorden van Genève, aan het Handvest van de V.N., aan de grondwet van de VS, welke allemaal door de politiek van de VS in Vietnam worden ontkracht. Wat overblijft, is 'prestige', en zelfs voor de senatoren die de regering Johnson bekritisieren, weegt dit tenslotte zeer zwaar.

Zelfs Kennan spreekt in zijn verklaring over 'de schade die wordt toegebracht aan de gevoelens die de Japanse bevolking voor ons koestert' door de huidige politiek, en zegt: 'Het vertrouwen en de goede gezindheid van de Japanners is het grootste voordeel dat we hadden en in Oost-Azië konden hebben.'

Staat niet het verlies van het Amerikaanse prestige in Japan - 'het grootste voordeel in Oost-Azië - gelijk met de geweldige sensatie die volgens Kennan de prijs zou zijn van ons terugtrekken ? En als we aan Japan toevoegen Engeland, Frankrijk, inderdaad bijna geheel Westeuropa zowel als Afrika en Latijns-Amerika waar ons prestige zware tegenslagen lijdt als gevolg van de Vietnampolitiek, is het dan niet waarschijnlijk dat het resultaat van terugtrekken een netto winst van prestige zou betekenen ? (.....)

Geen enclaves

Waarom, inplaats van aan te dringen op onmiddellijk terugtrekken, poneren Kennan, Gavin en Morgenthau de 'enclave'-theorie ? Deze houdt in dat de VS de bombardementen stoppen en zich terugtrekken op een paar steunpunten aan de kust. Kennan, Gavin en Morgenthau geloven niet dat de aanwezigheid van de VS in Vietnam van vitaal belang is, maar suggereren dat deze theorie een halve stap is op weg naar terugtrekken. De veronderstelling is, dat men door middel van de enclaves ook een deel van het prestige kan behouden en in tegenstelling met 'overhaast, plotseling, eenzijdig' terugtrekken tijd wint om over Vietnam te onderhandelen.

Dit voorstel komt echter te laat in de geschiedenis van het Vietnamese conflict. De oorlog tegen de Vietcong is nu hoofdzakelijk een Amerikaanse oorlog; in september 1966 waren de Amerikaanse strijdkrachten groter dan de geregelde troepen van de regering Ky. Als de Amerikaanse bombardementen zouden ophouden en de Amerikaanse troepen teruggetrokken zouden worden, zou de regering-Saigon ineens instorten.

Zou het Amerikaanse 'prestige' ermee gediend zijn in enclaves opgesloten te zitten, terwijl de regering Ky uit elkaar valt en vervangen wordt door een regering die, hetzij neutralistisch-boeddhistisch, hetzij door de Vietcong beheerst, zou vragen of eisen dat de VS het land verlaten?

Het zou veel minder smadelijk voor de VS zijn zelf te besluiten het land te verlaten voordat het door een nieuwe regering in Zuid-Vietnam wordt gevraagd dit te doen. Een snel terugtrekken hoeft niet schandelijk te zijn; het is geen Duinkerken, waar gedecimeerde troepen, bestookt vanaf de grond en vanuit de lucht zich verdringen om in de boten te komen en te vluchten. De VS controleren het luchtruim, de havens, de zee; het kan zich daardoor zeer elegant en zeer waardig terugtrekken. (.....)

Positieve daad

Er zijn bepaalde ontwikkelingen waar we op hopen wanneer de huidige regering en haar Amerikaanse militaire steun zal zijn verdwenen. Maar geen van deze ontwikkelingen - behalve één - is afhankelijk van de aanwezigheid van Amerikaanse soldaten. Het enige positieve dat de VS kunnen doen, als het vertrekt, is de regeringsambtenaren, legerofficieren en andere personen die voor hun leven vrezen als er een nieuwe regering komt, mee te nemen. Deze mensen kunnen zich in een dozijn plaatsen opnieuw vestigen.

Zijn we verplicht in Vietnam te blijven, zoals sommigen hebben gesuggereerd, om 'de beloften na te komen' die we gegeven hebben aan het huidige Vietnamese ambtenarencorps, als dit het in groten getale doden van haar eigen landgenoten inhoudt? (.....)

Onderhandelingen

Wat fundamenteel fout was aan de Akkoorden van Genève was het feit dat de Grote Mogendheden deze Akkoorden dicteerden en de ware verhoudingen tussen de onderlinge krachten verbloemden. Het gehele Noorden en de helft van het Zuiden waren onder controle van de Vietminh en de verdeling van het land in twee gelijke helften moest wel mislukken.

Niet alleen de VS, maar ook de Sovjetunie en de Chinese Volksrepubliek waren verantwoordelijk voor deze ontwikkeling, omdat hun eigen nationale ambities een vredesregeling vereisten, zelfs ten koste van de Vietminh. Noch het communisme, noch het kapitalisme, schijnt het, kan de belangen van andere naties ontzien. (.....)

Welk soort onderhandelingen er ook plaats vinden, het zal tussen Vietnamezen moeten zijn, waarbij iedere groep vanuit haar eigen positie onderhandelt, niet gestoord door de macht van de grote mogendheden. Dit zou de huidige regering eigenlijk geen aandeel geven in de toekomst van het land omdat zij - zonder de steun van de VS - in werkelijkheid geen macht bezit.

Het zou de Boeddhistische groepen een belangrijke stem geven, omdat zij een belangrijk deel van de bevolking vertegenwoordigen, waarop een toekomstige regering moet kunnen rekenen en steunen. En het zou ongetwijfeld het Nationale Bevrijdingsfront de belangrijkste stem geven. (In september 1966 herhaalde het Nationale Bevrijdingsfront zijn bereidheid om in een toekomstige regering met andere Vietnamese groepen samen te werken en geen represaillemaatregelen te nemen tegen vroegere vijanden. Dit is een basispunt geweest in het programma zoals Staughton Lynd en Tom Hayden uiteenzetten in hun boek 'The Other Side', waarin een verslag staat van hun bezoek aan Hanoi).

Uitgaande van deze gegevens doet het vreemd aan om nog te vragen of de VS bereid zullen zijn om met de Vietcong te onderhandelen. Eerder is de vraag: zou de Vietcong bereid zijn om met de VS te onderhandelen? Vanuit een moreel standpunt beredeneerd niet; vanuit de militaire realiteit misschien wel. (.....)

Terugtrekken haalbaar?

Sommigen zeggen dat de regering Johnson, indien ze zou willen besluiten tot eenzijdig terugtrekken, dit toch niet kan doen omdat het politiek niet haalbaar is, omdat de Amerikaanse bevolking er niet mee zou instemmen. Volgens dit argument is dus het veelbesproken

prestige dat we bij terugtrekken zouden verliezen niets anders dan een prestige in eigen land. Maar het argument is zwak. De regering Johnson heeft door haar Vietnamese akties géén prestige gewonnen. De nationale opinieonderzoeken tonen aan dat de bevolking langzaam, maar gestadig, in deze regering haar vertrouwen heeft verloren. In september 1966 steunde minder dan de helft van de ondervraagden de Vietnampolitiek van de regering. Het is waar dat de onderzoeken niet wijzen op een behoorlijk aantal Amerikanen die ten gunste van terugtrekken zijn. Maar het is ook duidelijk dat veel Amerikanen de oorlog beu zijn en hopen dat we er op de een of andere manier uitkomen.

Velen denken dat dit het beste kan gebeuren door militaire escalatie, anderen door de-escalatie, maar de wens om de oorlog te beëindigen wordt algemeen gekoesterd.

Het idee van terugtrekken heeft nog geen enorme steun verkregen, omdat het nog niet naar voren is gebracht, noch door de regering, noch door haar belangrijkste critici. En op die manier wordt de publieke opinie gedwongen om uit een beperkt aantal alternatieven te kiezen. Indien de regering een nieuw alternatief zou opperen, dan zou het spoedig de waardering verwerven dat ieder voorstel, afkomstig van de regering, krijgt. (. . . .)

(The Nation, 6 februari 1967)

VRIJWILLIGERS VOOR VIETNAM

In Frankrijk is als onderdeel van het Comité Vietnam National een afdeling Comité de Soutien au Peuple Vietnamien opgericht, die zich bezig houdt met het werven van vrijwilligers voor Vietnam. In dit nieuwe comité hebben o. m. zitting: Henri Bartoli, Alfred Kastler, Jean-Paul Sartre, Laurent Schwarz en Pierre Vidal-Naquet. Tot nog toe meldden zich 151 vrijwilligers, waaronder 25 vrouwen.

Nadere inlichtingen: M. Grimblat, Boite 606, Paris-9.

ORLOGSMISDADEN TRIBUNAAL: eerste drie zittingen van 10-15 april in Parijs.

Rotterdam: Vietnam, een documentaire collage van Theater Terzijde. Zaterdag 18 maart in Kunstcentrum 't Venster in de Lantaren, Gouvernestraat 133. Prijzen f 3.50 en meer, telefonisch te bestellen, tel. 251900.

MEDEDELINGEN

Vietnam Comité Nijmegen (Vossenlaan 315). Zondag 19 maart, zoals elke derde zondag van de maand, demonstratie. Vertrek 15.00 uur van het Jan van Hoofmonument. Waalbrug.

ABC-Vietnam protestmars (Carl Eisma, Loevesteinlaan 899, Den Haag, 070-676753).

Driedaagse protestmars van Rotterdam naar Amsterdam op 25, 26 en 27 maart.

In Rotterdam vrijdag 24 maart 20.00 uur protestavond in Ordeon.

In Den Haag zaterdag 25 maart 20.00 uur bijeenkomst in Houtrusthal.

Actiegroep Vietnam Rotterdam (St. Jozefstraat 141, tel. 231028).

Zaterdag 18 maart 2 uur protestmars vanaf Stadhuisplein.

Actiegroep Vietnam (Belieslaan 2, Heiloo, 02200-31456). Goede Vrijdag (24 maart) om

half zes bij de Dokwerker, Amsterdam: speciale kruistocht.

Paasmaandag (27 maart) Nationale protestmars. Half zes, Dokwerker, Amsterdam.

Samen met het Comité voor de Vrede 1961

(hier afknippen en opzenden als brief naar
Vietnam Bulletin, Weesperstraat 51, Amsterdam)

GEEF EEN CADEAU-ABONNEMENT

Het Vietnam Bulletin wordt door vele mensen niet gelezen. Daaronder is een groot aantal dat als journalist de publieke opinie beïnvloedt of als partij- of regeringsfunctionaris de stellingname van Nederland inzake Vietnam mede bepaalt. Ons inziens zouden zij het Vietnam Bulletin moeten ontvangen, maar wij zijn financieel helaas niet in staat het hen gratis te sturen. Daarom verzoeken wij onze lezers één of meer personen van onderstaande lijst een cadeau-abonnement te geven. Ook kan men natuurlijk niet op deze lijst voorkomende belangrijke (of minder belangrijke) personen als begunstigde(n) opgeven.

0 Mr. Aalberse, voorzitter KVP	0 Minister P. de Jong
0 Mr. H. Algra, lid 1e Kamer	0 H. J. Lankhorst, lid 2e Kamer
0 Marcus Bakker, lid 2e Kamer;	0 Mr. J. Luns, minister
0 Mr. B. Biesheuvel, minister	0 Mr. H. van Mierlo, lid 2e Kamer
0 Mr. P. Blaisse, lid 2e Kamer	0 Mr. J. Mommersteeg, lid 2e Kamer
0 Dr. Broekmeijer, directeur Defensie- studiecentrum	0 Prof. Dr. L. Patijn, oud-voorzitter van de 2e Kamercommissie Buitenl. Zaken
0 het dagblad (naam)	0 de openbare leeszaal te (straat) adres:
..... (plaats)	
0 A. Ekker, medewerker Vrij Nederland	0 Mr. M. van der Stoel, oudstaatssecretaris van Buitenlandse Zaken
0 de griffie van de 1e Kamer	0 Mr. H. van Riel, lid 1e Kamer
0 de griffie van de 2e Kamer	0 J. Vonhoff, lid 1e Kamer
0 J. H. Huizinga, medewerker NRC	0 Drs. J. den Uyl, lid 2e Kamer
0 Mr. G. B. J. Hilterman, radiocommentator	0 (naam)
0 Dr. Lou de Jong, medewerker Vrij Nederland (adres)
 (woonplaats)

Ondergetekende (naam)
..... (adres)
..... (woonplaats)

zal het abonnementsgeld à f 5.- per half jaar / f 10.- per jaar voor een cadeau-abonnement t. b. v. aangestreepte bovenstaande persoon/personen voldoen op postgiro 1281198 van het Vietnam Bulletin.

..... (handtekening)

(P.S. Wanneer dezelfde persoon door meer dan één lezer wordt begunstigd, behoudt de administratie van het Vietnam Bulletin zich het recht voor om de tweede en volgende giften voor andere op deze lijst genoemde personen te bestemmen)

DRUKWERK

Port betaald
Amsterdam

H.G.J. Zonnenberg
Postbus 187
UTRECHT 1

25

Afz.: Vietnam Bulletin
ASVA
Weesperstraat 51
Amsterdam-4
HOLLAND